

2006-05-18

Tjänsteanteckning förda vid

besök hos myndigheten, kl.

telefonsamtal, kl.

besök på fastighet 2006-04-27

Handläggare: Ingrid Johansson, Vatteningenheten

Närvarande: Per Granstedt, Ted Fischer - fastighetsägare
Tiina Lantee, Tomas Strid - Miljökontoret, Huddinge Kommun

ANTECKNINGAR

Bakgrund

Per Granstedts tog kontakt med Huddinge kommun, miljökontoret med anledning av att han önskade framföra synpunkter gällande åtgärder i sjösänkingsföretaget vid Lissmasjön från år 1917.

Synpunkterna gällde nuvarande sektionering av den del av Lissmaån som ingår företaget, rensningsåtgärder och dimensionering av broar och trummor på sträckan. Eftersom Jordbruksverkets Vatteningenhet nyligen genomfört en utredning angående aktuellt sjösänkingsföretag uppdrog Huddinge Kommun åt detsamma att bemöta dessa synpunkter. Nedanstående punkter togs upp för diskussion vid fältbesök 2006-04-27 och Jordbruksverkets Vatteningenhets kommentarer framgår under respektive punkt.

Tjänsteanteckningen avslutas med sammanfattande synpunkter med förslag för vidare hantering av frågorna.

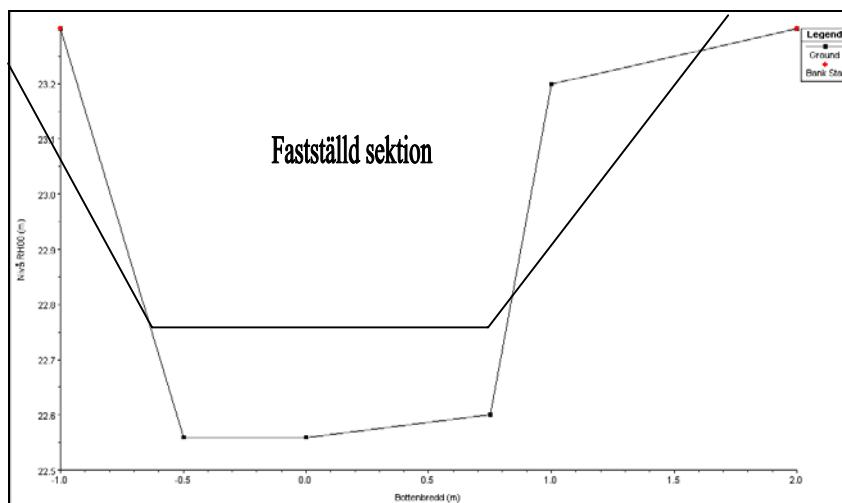
Sektionering av åfåran

PG har uppfattningen att slänterna strax efter trumman vid väg nr 605 är för branta. Bredden vid vattenytan enligt bilden är endast 2,5 m.

Denna plats motsvarar ungefärligen sektion 18 som uppmättes i samband med utredningen.

.....
Handläggarens signatur

Denna illustration är tagen från tidigare genomförd utredning och visar uppmätt sektion och fastställd sektion vid sektion nr 18. Platsen överensstämmer även med de sektioner som anges i bilagd skrivelse från Lantbruksnämnden 1950. Sektionen är upptagen till större djup än fastställt djup och ytterligare fördjupningar är definitivt tillståndpliktiga. Släntlutningen är brantare och dagbredden vid slänkrön är smalare. Det kan troligen anses möjligt (enligt MB 15§) att utan ny tillståndsprövning öka dagbredden till fastställd sektion. Detta är dock en fråga som aktuell tillsynsmyndighet (länsstyrelsen i Stockholms län) måste ta ställning till.

Om tillsynsmyndigheten bedömer att det är möjligt måste alla delägare i dikningsföretaget vara överens om att detta ska genomföras och kostnaden fördelas enligt kostnadsfördelningslängden eller på annat sätt som man är överens om. Varje markägare kan rensa och betala själv över egen fastighet.

Rensning

Följande delavsnitt behöver enligt PG rensas:

- Vid Nydalen finns en "klack" som gör att ån blir smalare. Klacken har troligen uppstått via erosion från anslutande dike, se bild nedan.

- Strax nedströms den nya vägtrumman vid väg nr 605 har ett släntras inträffat.
- Erosion från dagvattenutsläpp vid Gräsvretens industriområde har enligt PG lett till uppgrundning uppströms trumman vid bron till Gräsvreten. Enligt Huddinge kommun beror detta på släntras.

Rensningar för att bibehålla vattnets djup eller läge är icke tillståndpliktiga enligt MB 11 kap 15 §. Alla fördjupningar är tillståndpliktiga eftersom bottennivå i företaget ligger under fastställd

.....
Handläggarens signatur

bottennivå. Rensningsåtgärder har vidtagits under senare år och då har Huddinge kommun tagit kostnaden.

Rensningsåtgärder för att komma till rätta med förhållandena ovan bedöms som icke tillståndpliktiga.

Om alla delägare i dikningsföretaget är överens kan dessa genomföras och kostnaden fördelas enligt kostnadsfördelningslängden eller på annat sätt som man är överens om. Varje markägare kan rensa och betala själv över egen fastighet.

Rensningsåtgärder vid broar och trummor

PG har uppfattningen att broar och trummor (vid Solliden och vid Gräsvreten) har eftersatt underhåll.

Respektive väghållare är ansvarig för rensningsåtgärder vid broar och trummor enligt MB 11 kap 17 §.

Rensningsskyldigheten vid bron till Solliden får anses gälla ner till fastställd nivå, +23,3 i RH00. Den uppmätta bottenivån ligger på +22,8. Underhållsansvaret får anses uppfyllt.

För trumman vid Gräsvreten saknas en fastställd nivå. Väghållaren får anses ha skyldighet att hålla trumman fri från slam.

Dimensionering av broar/trummor

PG ifrågasätter dimensioneringen av bron vid Solliden och dimensioneringen av trumman vid Gräsvreten. Han anser att trumman vid Gräsvreten bör ha samma dimension som den nylagda trumman vid väg nr 605 (dvs 3 m i stället för ca 2 m).

Bron vid Solliden ingår i det ursprungliga dikningsföretaget och det finns en fastställd bottenivå under denna. Bottenivån ligger redan under fastställd nivå.

Trumman vid Gräsvreten har tillkommit i senare skede vilket innebär att väghållaren har skyldighet att bekosta åtgärder som behövs för avvattning till 1,2 m djup av åker och äng uppströms. Med utgångspunkt i mätvärden från utredningen innebär det en skyldighet ner till ungefärligen +22.7 vid trumman vid Gräsvreten. När man dimensionerar trummor lägges dessa vanligen något djupare för att erhålla en marginal för fördjupning. Det innebär att väghållaren har skyldighet att lägga den ungefärligen på nivån +22.5.

Om det skulle genomföras en ny markavvattning (en fördjupning) utifrån nuvarande marknivå kan väghållaren bli skyldig att sänka den ytterligare.

Väghållaren har skyldighet att dimensionera trumman så att den ej åstadkommer skador via dämning uppströms.

Den dimensionering som genomförts för trumman vid väg nr 605 (se bilagd utredning) bygger på ett dimensionerande flöde på 4.2 m³/s. I den ursprungliga förättningen anges det dimensionerande flödet till 1,5 – 2 m³/s. SMHI har räknat fram (PULS-beräkningar) ett dimensionerande flöde i samma storleksordning (se genomförd utredning).

En översiktligt beräkning som trots det bygger på 4.2 m³/s som dimensionerande flöde visar att en ökning av dimensionen till 3 m skulle leda till ca 1 cm lägre vattenstånd ca 1 500 m uppströms vid den idag tidvis översvämmade marken. Vid de verkliga flödena blir påverkan av dämning försumbar. Trumman bedöms som lämpligt dimensionerad.

Nyligen lagd vägtrumma Lissmavägen, väg 605

Dessa frågeställning har hanterats direkt med Vägverket. De stenar, grus mm som lämnats uppströms i samband med Vägverkets trumbyte skall utan ytterligare fördjupningar tas bort enligt uppgift.

Övrigt

PG har synpunkter på att erosion från Kastellet via en mindre bäck når ut till åfåran.

Jordbruksverkets Vattenenhet sammanfattande synpunkter:

Huddinge kommun har som väghållare, enligt Miljöbalken 11 kap §17, skyldighet att underhålla vattenanläggning, dvs kommunen kan anses ha skyldighet att rensa trumman vid Gräsvreten.

Om Per Granstedt vill driva frågorna juridiskt ska detta hanteras direkt av tillsynsmyndighet, dvs Länsstyrelsen i Stockholms län.

Jordbruksverkets Vattenenhet känner till att dessa frågor diskuterats länge i Huddinge kommun. Eftersom de idag tidvis översvämmade markerna är intressanta ur naturvårdssynpunkt och att dessa värden dessutom är beroende av att de betas så ter sig lösningen med någon form av markbyte som den lämpligaste.

Genomförd utredning har fokuserat på förhållandena nedströms sjön av förklarliga skäl eftersom problembilden funnits där. Förhållandena uppströms sjön är utifrån sjösänkingsföretagets juridiska grunder förändrad genom dämningen som görs vid Lissmasjöns utlopp. De juridiska alternativ som finns för att lösa detta är beskrivna i utredningen.

Bilagor: Yttrande från Lantbruksnämnd 1950
Yttrande från Lantbruksnämnd 1972

.....
Handläggarens signatur